

Doğan Kaya Kütüphanesi ve Etnografya Müzesi

[Doğan Kaya Library and Ethnography Museum]

Birsen AKPINAR*

Özet: Türk halkbilimi dünyasının örnek ve önemli simalarından biri olan ve gerek Türk kültürüne gerekse Sivas kültürüne önemli katkılar sağlayan Dr. Doğan Kaya'nın kitapları, makaleleri, çalışmaları, katıldığı sempozyumlar, paneller ve aldığı ödüller pek çok kişinin malumu ve istediğinde kolayca ulaşabileceği bilgiler ve belgelerdir. Ancak özelde hiç değinilmeyen bir yönü olan ailesiyle birlikte müstakil bir kütüphane ve etnografya müzesine dönüştürdüğü evi, kapalı bir mücevher sandığı misali bilinse bile henüz kimsenin dillendirmediği bir konudur. Bu çalışmayla, pek çok insanın hâlihazırda faydalandığı bu kütüphaneyi tanıtmak ve bu kütüphanenin oluşumu, hayatîyetinin devamı konusunda ailesinin katkısının ve özverisinin hakkını teslim etmek amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Doğan Kaya, Türk kültürü, Sivas kültürü, kütüphane, etnografya müzesi.

Abstract: Dr. Doğan Kaya, as one of the exemplary and important figures of the Turkish folklore world, made significant contributions to both Turkish culture and Sivas culture. His books, articles, works, awards he received, symposiums and panels he attended are known to many people and easily accessible information and documents for all. However, one aspect of him that is not mentioned is the house he transformed into an independent library and ethnography museum with his family. Even though this house is known as a closed jewelry chest, it is an issue that nobody has yet talked about. With this study, it is aimed to introduce this library which many people are already using and to acknowledge the contribution and dedication of his family to the continuation of its life.

Keywords: Doğan Kaya, Turkish culture, Sivas culture, library, ethnography museum.

Giriş

Türk kültürüne ve yerelde Sivas kültürüne büyük katkılar sağlayan Dr. Doğan Kaya için hazırlanan armağan eserin bir parçası olmaya talip oldum, ancak bu ağır sorumluluğun kaygısı, zamanla “Hocamla ilgili zihnimde, ruhumda ve gönlümde biriktirdiğim onca şeyden hangisini anlatsam?” endişesine dönüştü. Hocamın şehir kültürünü temsil eden yanını mı

* Doktora Öğrencisi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, birsen_ak@hotmail.com

yazacaktım, Türk kültürünü temsil hüviyetini mi? Aile babası hocamı mı, öğrenci babası hocamı mı? Meddah Doğan Kaya'yı mı, âşık Doğan Kaya'yı mı? Öğretmen kimliğini hiç kaybetmemiş birini mi, akademik dünyadaki duruşuyla fark yaratan bambaşka birini mi? Bu sorular, zihnimi epey meşgul etti. Ta ki evine rahatlıkla girip çıkabilmek, eşi ve çocuklarıyla görüşmüş ve tanışmış olmak ayrıcalığım aklıma gelinceye kadar. “Ben; neden bendeki hocamı, ailesini, evini, bir kütüphane ve canlı bir etnografya müzesi olmaya vakfettiği ikinci evini anlatmayayım?” diye düşündüm. Bu fikrim, yayını hazırlayan editör hocalarımın da ilgisini çekti ve çalışmaya başladım. Önce fotoğraflar çekmeliydim ve bunun için bir uzmandan yardım almalıydim. Selahattin Yasak'tan¹ yardım istedim. Hocam, emeğini esirgemedi ve istediğimiz fotoğrafları çekti. İşin atölye kısmı için malzemelerim hazırda artık, fakat zihnimdeki, gönlümdeki hocamı -herkesin bilmesi gerektiğini düşündüğüm yönleriyle- hangi sırayla ve nasıl anlatacaktım? İlk sırayı zihnime verdim. Çünkü ben onu ilk aklımla bildim ve bildiğimle çok sevdim.

En sondan başlayayım. Malûm, bir Covid 19 salgını dönemi yaşıyoruz. Hocam bu dönemde her türlü hassasiyetinin yanı sıra Türkçe hassasiyetini hiç mi hiç kenara bırakmıyor. İşte bu yüzden ben onu; millet olarak kalabilmenin ana unsuru olan dilin “pandemi”, “sosyal mesafe” gibi yabancı ifadelerle yozlaşmasına müsaade etmemek için, iki kişiden birini mutlaka uyarmaya devam edişyle; “Pandemi değil salgın.”, “Sosyal mesafe değil korunma aralığı.” diyerek uyarışıyla örnek aldım. “Sivas Devlet Hastanesinin koridoruna ‘exit’ yazıyorlar. Sivaslı Memmed Emmi mi okuyacak onu? Nereden bilecek ‘exit’ ne? Sivas'a on yılda bir gelen yabancı misafiri, benim insanım zaten oradan dışarı da çıkarır; her ihtiyacını da görür.” diyerek eleştirirken, onun yüzünde “Dîvanda, dergâhta, bârgâhta Türkçeden başka dil konuşulmaya!” diyen atalarımı gördüğüm için hayranlık duydum. Lisans yıllarımızda sınav kâğıtlarımızı okurken her kelimenin yazılışından tutun da noktanın, virgülün yerine kadar ince elekten süzer gibi okuyup, tekrar bize dönüp hatalarımızı düzeltmemizi söylediği ve kendi titizliğiyle bizi yetiştirdiği için minnet duydum.

Hiç unutmam, bana bir öğrencisini anlatmıştı:

“Bölüme bir öğrenci geldi; çocuk, bitmiş cümle kuramıyor; ne başı ne sonu belli yazdıklarının. İmla, Hak getire. Noktalamaya Allah rahmet eylesin. Bir gün karşıma aldım, dedim ki: “Oğlum... Allah'a inanıyor musun?”. “İnanıyorum hocam.” diye cevap verdi. “Peki namaz kılıyor musun?” dedim. “Yok hocam, istiyorum aslında ama kılamıyorum.” dedi. Dedim ki; “Bak, namazına başla. Ellerini aç, Allah'a yalvar. Allah'ım ne olur Doğan Hoca'nın canını al (Allah korusun!)” de. Ayağının birini

¹ Cumhuriyet Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Fotoğrafçılık Bölümü öğretim elemanı. (Katkısı için kendisine teşekkür ediyorum.)

yerden kaldırıp ötekini indirmeye başladı. “Bil ki bu hâlinle ben ölmeden sen buradan mezun olamazsın ya da git bu hatalarını düzelt.” dedim. Ertesi sene bu çocuk bir geldi, ama nasıl çalışmış; bana öğretir, öyle yani. Yanıma geldi. “Hocam; ben deyim 25, siz deyin 125 kişi bana nasihat etti. Gene de çalışıp hatalarımı düzeltmedim, ama sizin bir radikal cümleiniz beni terbiye etti. Verin elinizi öpeyim.” dedi. Şimdi, her bayramda, kandilde arar.”

Bu, şefkatli bir hocanın terbiye yöntemiymiş ve hocam, sert bir uyarı yapacağı zaman bile hep bir meddah üslûbuyla şakanın içine gizleyerek yapardı. Bize bir şey anlatır, “Haksız mıyım?” diye sorardı. Sınıfça gayriihtiyari, haklısınız anlamında “Evet, hocam.” derdik. “Demek haksızım.” der, gülerdi. Onun karşısında, dikkate memur olmak zorundaydınız. Yoksa her an, bir ince nükteyi ya da çok önemli bir konuyu kaçırabilirdiniz. Sizi gönüllü bir dikkatin neferi yapan bu ustanın öğretmenlikte çırağı olabilmek için onun endazesıyla ölçülüp tartılmak da bir ayrıcalıktı; bunu gördüm, böyle bildim. Zikrettiğim vesileyle bu satırlara talip olduğumu söylediğim gün bile beni yetiştirmeye devam eden öğüdüyü karşıladı bizi: “Bir bilim adamında 3H olmalı: Hırs, Heyecan ve Heves. Günümüzün gençlerinde ne yazık ki bunlar eksik.” dedi. Eksiğimizi tamamlamak duasıyla eşiğini aşındırmayı dua edindim.

Nazan Bekiroğlu, hocası Orhan Okay’ı “Cümle Kapısı”nda “Gemilerin Geçtiği Umman” başlığıyla anlatırken ona hitaben; “Asistanınız olmak isterdim, hem de görev sınırları gündelik kanunlarla çizilmiş cinsten değil, tam da o, hocasının çantasını taşıyan, masasının tozunu alan, aldığı nefesi defterine kaydeden cinsten. (Hoş, siz bütün bunlara müsaade eder miydiniz?)” (2003: 36) der. Başlık ne de güzel uymuştur. Ummanında su üstünde kalabilmeyi iftihar vesilesi saydığım hocamın masasının tozunu alan, çantasını taşıyan bir asistan olmayı ne kadar isterdim (Lisansa bile 32 yaşında başlayan ben, yaşım gereği, ne yazık ki hocam emekli olmadan yetişemedim), ama zaten o da bunlara izin verecek bir karakter hiçbir zaman olmamıştı. Çünkü o, her zaman alanının ve derslerinin bütün inceliklerine hâkimdir, titizdir ve işini kimseye havale etmeyen bir hoca olmuştur. İnsanlara karşı zariftir. Sahip olduğu 12-13 bin kitaptan (bkz. Foto.1)¹ bir tanesinin dahi yerini bir başkasının değiştirmesine izin vermez (bkz. Foto.2). Bu, her birine dokunmuş olmanın hazzını kaybetmek istemediği ve kitaplarını tasnif ederken neyi, niçin, nereye koyacağına kendisi karar vermek istediği içindir. O yüzden yardım tekliflerimizi hâlâ reddeder. Biliriz, bunu kitaplarını bizden esirgediği için yapmaz. Çünkü her gidişimizde heybemiz bize armağan ettiği kitaplarla dolu olarak şımarık çocuklar gibi uğurlanırız.

¹ İlgili yerlerde ayrıca içinde verilen bu numaralar, kütüphane evde çekilen fotoğraflardır. Numaralandırılmış ve bölüm sonuna eklenmiştir.

On yedi yıl eşi ve çocuklarıyla ikamet ettiği teras katlı evinden bu dairenin hem kütüphaneye hem etnografik malzemeye hem de aile hayatının gereği olan eşyaya dar gelmesi nedeniyle taşınmış; bu evi, bir kütüphaneye çevirmiştir. Her iki evi de bir kültür atölyesi gibidir aslında. Diğer meskeni de kitaplardan ve halkbilimi çalışmalarından kopmamıştır. Bir yandan eşi, bir yandan kendi bu evde halk edebiyatının her alanında kitaplar yazmaya ve kültüre hizmet etmeye devam etmektedir.

Her öğrencisi yahut birinin tavsiyesiyle ondan kaynak yardımı istemek için gelen herkes, onun kütüphane evinde aradığını muhakkak bulur. Öğrencilerine ve akademik çalışma yapacaklara hangi kaynaktan neyden faydalanabileceklerini kendi elleriyle, tek tek, satır satır gösterir. Evinin de kütüphanesinin de gönülünün de kapısı herkese açıktır. Sevgili eşi Ayşe Hanım (bkz. Foto.3), iki güzel kızı Sibel ve Aslı, zarif torunları Ceyda ve Esra; bu kütüphane evde, hocamla birlikte ilimizde yapılan sempozyumların misafirlerini, farklı ülkelerden gelen misafirleri, öğrencileri, bazen şehrin idarî ve mülki amirlerini, bazen kendi dostlarını ve arkadaşlarını konuklamaya; hiç itiraz etmeksizin, güler yüzle ve hep aynı konukseverlikle refakat ederler. Tamamı tasnif edilmemiş 12-13 bine yakın kitap vardır *Doğan Kaya Kütüphanesi*'nde. Henüz efsane, masal ve folklor temalı kitapların tasniflerini tamamlayabilmiştir. Kitapların yanı sıra Türk kültürüne ve yerel ölçekte Sivas kültürüne, ayrıca sempozyumlara ve seyahate gittiği yerlerin kültürlerine ait yüzlerce etnografik malzeme de eve bir kütüphane olmakla birlikte bir etnografya müzesi vasfı kazandırmaktadır (bkz. Foto.4).

Evindeki hemen her eşya, maddî ölçülerle paha biçilemeyecek bir değer taşır. Çünkü her birinin bir geçmişi, acı tatlı bir hikâyesi vardır. Defalarca ziyaret ettiğim bu evde, ne zaman yeni bir misafire eşlik etsem; hocamda hep aynı hoşgörüyü, konukseverlik ve heyecanı görmek; bu enerjiyi nereden bulduğuna dair beni şaşırtır, ama bunun kaynağının kültüre dair küçücük bir bilgiyi dahi zayı etmeden herkesle paylaşmak olduğunu bilir ve buna gıpta ederim. Çünkü hiçbir beklentisi olmaksızın, sadece yerli ve millî kültürü aktarmak kaygısıyla, istirahat edeceği zamandan, kendi mesaisinden, ailesiyle geçireceği vakitten ödün vermesi bana hiç sıradan gelmez.

Fotoğraf çekmek için gittiğimde oğlum ve gelinimi de götürdüm. Oğlum; “Anne, Sivas'ta bir başka dünya varmış ve biz ondan habersiz yaşıyormuşuz.” dedi. Gelinimse; “Anneciğim, hocana ve ailesine hayran oldum. Lütfen onlarla birlikte olacağın zamanlara beni de dâhil et. Kendimi uzun zamandır hiç bu kadar güzel ve zengin bir kültür ortamında hissetmemiştim.” dedi. İlk salondaki kitapları ve etrafındaki eşyaları gördüler. Sahibini yansıtan evin koltuklarındaki Ayşe Hanım'ın elleriyle diktği kırk yama işi kırlentler, buranın bir emek evi olduğunu söylüyordu konuklarına. Sonra fotoğraflarını

çekmemiz için annesinin çeyizinden kalma el işi ipekliler, kanaviçe işlemler, örgü çoraplar, yelekler (*bkz. Foto.5*) çıkarıp yaydı öğretmen emeklisi, yazar, şair Ayşe Hoca'm. Geçmişe dokunmak gibiydi, ipeklilere, işlemlere, örgülere dokunmak. Maharetli bir annenin yetiştirdiği maharetli bir hanımın emeği, kadirşinas bir eşle daha bir değer bulmuştu. "Bakın, bunu Ayşe Hanım dikti. Bu paspası, kendi elleriyle yaptı. Bu mobilyayı, o seçti." derken Doğan Hoca'mın gözlerinde yılları taşıyan saygıyı, sevgiyi ve her ev için imrenilesi muhabbeti görmemek mümkün değildi. Ayşe Hanım'ın annesi Türkan Hanım'ın kırık beyaz, has ipekten gelinliği de (*bkz. Foto.6*) evin bir başka köşesinin misafiriydi. Üzerinde sahibesi olan zarif hanımın elleriyle işlediği gelin mendili... Türkan Hanım'ı yaşatmaya ve hayırla yâd ettirmeye devam ediyordu.

Ardından salondaki Aksaray/Taşpınar halısının (*bkz. Foto.7*) hikâyesini anlatmaya başladı Doğan Hoca'm, çocuklara. Bir yönüyle gönül burkan, diğer yanıyla Mercan Rabia'yı Sivas'a bizim yüreklerimize taşıyan bir hikâyeydi bu. Hangi sebeple bilinmez, çeyizine dokuduğu ve kenar nakışlarına adını işlediği halıyı (*bkz. Foto.8 ve Foto.9*) satmak zorunda kalan Mercan Rabia'nın körpe yüreğini ve emektar ellerini baş tacı eden, her ziyaretçisiyle paylaşan hocam; bir babanın hassasiyetiyle halıyı almak istemediğini, ancak Mercan Rabia'nın "Size satmasam başkasına satacağım, hiç yoksa kıymetini bilen alsın; ben, yenisini dokurum." cümleleri karşısında halıyı aldığını, fakat gönlünde o genç kızın mahcup, hüznü yüzünün hep kaldığını anlatıyor. Bu ne vefadır ki biz halının kenar nakışlarına gizlenmiş Mercan Rabia ismini ararken o, her defasında bir vazifeymişçesine öğrencileriyle, kütüphanesinin hayran hayran izleyen ziyaretçileriyle, bugün de çocuklarım ve benimle halının ve onu dokuyanın hikâyesini paylaşmaya, bir vefanın gereğini yerine getirmeye devam ediyor.

2002'de Bişkek'te çalıştığı dönemde de o kadar güzel anılar ve bir o kadar da kültür numunesi biriktirmiş ve Sivas'a onlarla birlikte dönmüş ki başkalarının belki bir maddî birikim fırsatı olarak değerlendirdiği yurt dışı görevi, Sivas'a bir kültür hazinesi olarak gelmiş. Gülümseyişine yansıyan cömert yüreği ve müsterih bir vicdanın sesiyle bu görev müddetinin ganimetini "Bişkek'ten 340 kilo yükü geldim. Bir senede kazandığımı yine oraya vermişim." diyerek açıklıyor konuklarına.

Neler yok ki Kırgızistan'dan gelen 340 kilo yükün içinde!? Lise öğrencilerinin harçlıklarını çıkarmak için kehribar taşıyla yaptıkları manzaralar, küçük küçük yağlı boya tablolar, geleneksel yaşamı yansıtan keçe üzerine işlenmiş motifler... (*bkz. Foto.10*) Boynuzdan yapılmış bir kerata (ayakkabı çekeceği) (*bkz. Foto.11*); çay soğumasın diye demliğin altına ve üstüne konulan koç boynuzu motifli, keçeden mamul bir takım "tutkuç" (*bkz.*

Foto.12), yine keçeden dikilmiş ve Kırgız motifleriyle süslenmiş bebek patikleri, oyuncaklar (*bkz. Foto.13*)... Hepsi adlarıyla, şekilleri ve motifleriyle “*Türk’üm*” diyor, âdeta. Keçi derisi bir kımız kabı gösteriyor (Rafta, eşyalar arasında fotoğrafı çekilmiş, ama özellikle onu çekmemişiz), kımızın nasıl mayalandırıldığından bahsediyor söz arasında. Kırgızlara mahsus bir enstrüman olan ve “*çapaçor*” (*bkz. Foto.14*) adı verilen üflemeli bir çalgı gösteriyor. Biz, bir koç biblosuna benzeyen bu üflemeli çalgıyı tanımaya, anlamaya çalışırken “Bak, bu müzik aletlerini birlikte çek!” diyerek yine Kırgızistan’dan getirdiği bir büyük komuz, yeğeninin Ege’den kendisine hediye getirdiği bir sipsi ve Trabzon’dan aldığı bir kemençe ekliyor çapaçorun yanına. Sonra çelikten yapılmış bir ağız komuzunu (*bkz. Foto.15*) alıyor raftan, “Bunu da Bişkek’ten aldım. Bak, böyle ağzına yerleştiriyorsun...” diye yine üflemeli bir çalgı olan ağız komuzunun nasıl çalındığını gösteriyor heyecanla.

İçindeki çocuk hâlâ yaşıyor. Ne o çocuğun anılarını unutmuş ne o çocukluğa dair şeylerden vazgeçmiş. Oyunlar kaybolmasın diye çocukluğunun oyunlarını kaleme almış. Onlarla yetinmemiş, oyunlar derlemiş, derletmiş, eklemiş; tam 308 oyun olmuş (Kaya 2011). Çocuklar, oyunları hiç unutmasın istemiş. Öyle içten ve öyle sahiplenmiş ki o oyunları, oyuncakları; kitaplığın rafındaki cıncıklara ve enekelere (*bkz. Foto.16*) dokunurken siz de sanki onunla birlikte çocukluğuna dokunuyorsunuz. Oracıktan bir lak lak (*bkz. Foto.17*) alıyor eline, “Aslında yakın zamanların oyuncuğu bu; bizim zamanımızda yoktu, sonradan çıktı.” diyor, bir yandan da eliyle çevirirken. Sonra bir pazar filesi gösteriyor bana. “Hiç pazara gittin mi bununla?” diye soruyor. Çocukluğunun en güzel anılarını seriyor önümüze, çocukken yaptığı bir Atatürk resmini (*bkz. Foto.18*) çıkarıyor: “Müreккеple yaptım bunu; altı çocuk sahibiydi babam, ben üçüncüydim. Her birimizin ihtiyacına yetismeye çalıştı rahmetli, yere baktırmadı, ama yettiği kadar... Boya param yoktu ki alayım, iyi de resim yapardım aslında. Resim bölümünü kazandım da gitmedim, edebiyat okumayı tercih ettim.” diyor. Ardından “Bak bunu da ortaokul ikideyken yaptım.” diyerek kumaşları yapıştırarak yaptığı bir Nasreddin Hoca resmini (*bkz. Foto.19*) gösteriyor. Çocukluk hikâyesinin halk edebiyatına yönlendiren penceresini de ekliyor anılarına: “11-12 yaşındayken sokakta destan okuyup gezen destancıların peşinden koşar, destanlar alıp okurdum.” dedikten sonra o yaşlarda destancıardan alıp, özenle dosyalayıp biriktirdiği destanları (*bkz. Foto.20*) gösteriyor bize. “Bunları başka yerde bulamazsınız. Belediye’de Mahmut Bey var. Onun amcası vardı, Milletvekili Halim Ateşalp. Jip kazasında öldü rahmetli. Onun bile destanı var. Mahmut Bey bile böyle bir destanın varlığını bilmiyordu. Bahsettim, çok şaşırdı.” diye ekliyor. Koyunların boynuna takılan bir kelek (*bkz. Foto.21*) gösteriyor ve sallayarak ne olduğunu soruyor hepimize. Köyde büyümemekle beraber, yaz tatillerinde dedemin köyünden aşına olduğum

için bildiğimi ve koyunların boynuna asıldığını söylüyorum. Hayatın her anını biriktiren hocam: “Bir defasında bunu böyle salladım. Bir kız öğrencime; 'Sizi köye götürüyem mi?' dememle beraber; kız, gözlerinden sicim gibi yaş dökmeye başladı. Sebebini sormadım, yarasını deşmek olur dedim, vazgeçtim.” diyerek o küçücük alelade parçaya bile bu evde bir hikâye ekleyip yeni bir katma değer yüklediğini öğretiyor bize.

Her kültür değerini baş tacı ederek saklamış. Yok olmalarından endişe etmiş; herkes hepsini görsün, tanısin istemiş âdeta. Sivas'ta bıçakçılık zanaatını kitaba dökmüş (Kaya 2002). Onunla yetinmemiş, bıçak koleksiyonu (*bkz. Foto.22*) yapmış. Tamamen el işi kemik tarak imal eden ve Sivaslı bir usta olan Mustafa Kutlucan'a her tarak örneğinden bir tane yaptırdığı kemik tarak koleksiyonu da (*bkz. Foto.23*) görmeye değer. Bize tarakları gösterirken “Bu tarakları yaptıktan üç ay sonra rahmetli oldu. İyi ki yaptırmışım.” diyerek ustayı rahmetle yâd ediyor. Özel bir muhafaza yaptırarak duvara astığı tespih koleksiyonu (*bkz. Foto.24*), rengârenk farklı değer ve biçimdeki taşlardan yapılan tespihlerden oluşuyor. Gittiği her ülkenin paralarından birer örnek saklamış. Kâğıt para (*bkz. Foto.25*) ve metal para (*bkz. Foto.26*) koleksiyonları, o ülkelerde görüp geçirdikleriyle beraber hocama eşlik etmiş ve bugün, bu güzel kütüphane evin bir parçası olmuş. Tahta kaşıklar (*bkz. Foto.27*) almış, çeşitli boy ve biçimlerde. Çukur ve biraz büyükçe olanlardan birini alıp ağzına götürüyor. Çorba içiyormuş gibi yaparak; “Ne kadar soylu bir milletiz, şunun zarafetine bakın; bunu alan, mecburen kibar olacak.” diyor. Kaşığa yüklediği değer bile, ulusuna ve kültürüne dair. Kerbela toprağından yapılmış secde taşı (*bkz. Foto.28*), Hacıbektaş'tan aldığı oniks taşı (*bkz. Foto.29*), Ağrı Dağı'ndan elleriyle topladığı volkanik taşlar (*bkz. Foto.30*) getirildikleri yerin kutsiyetlerini taşırcasına en mutena köşelerde muhafaza ediliyor. Yerlerde Balıkesir-Yağcıbedir halıları (*bkz. Foto.31*), Osmaniye seccadesi (*bkz. Foto.32*), Yıldızeli kadınlarının el emeği ile tiftik keçisi tüylerinden dokudukları bir Tülüce (*bkz. Foto.33*) serili. Basmaya kıyamıyor, etrafını dolaşma gereği hissediyorsunuz. Halılara, kilimlere basmaya kıyamadığımızı söyleyince Özbekistan'dan aldığı duvara asılmak için işlenmiş ve dokunmuş bir Semerkant suzanisi (*bkz. Foto.34*) gösteriyor bize. Hayranlıkla ona bakarken gözümüz yine Özbekistan'dan alınma ipek sıvama (*bkz. Foto.35*) bir kadın çantasına takılıyor. Çantanın her bir nakışında bir motif, bir anlam saklı sanki. Ona bakarken içinizde bir yerlerde dokuyanını tanımak ve bu anlamların, motiflerin sırrına ortak olmak istiyorsunuz. Duvar da size bakan; ahşap çerçevesi ayrı güzel, kendisi masalının bir yansıması olan Şahmeran tablosu (*bkz. Foto.36*), gözleriyle sizi âdeta masalının içine çekecek sanıyorsunuz. Bu sihirli kitaplar dünyasının bir parçası da sanki siz oluyorsunuz.

Bir odada ise kitaplarla birlikte daha çok Sivas kültürünü yansıtan bakır kap kacakla (bkz. Foto.37) tarım ve hayvancılıkla ilgili etnografik malzeme var. Bu odada Ayşe Hanım, bize en az 100 yıllık olduğunu düşündüğü, annesinden kalma, İsviçre marka bir gaz ocağı (bkz. Foto.38) gösterirken Doğan Hoca'm araya giriyor ve bu ocağın o dönemde öyle her ailede bulunamayacak bir zenginlik göstergesi olduğunu ifade ediyor. Sonra bir ispiro ocağı (bkz. Foto.39) getiriyor ve "Bunlardan çoğu evde vardı." deyip bakır bir cezveyi de üstüne koyuyor. "Gece çocuk ağlayınca bununla süt ısıtır, hemen çocuğa verirlerdi." diyor. Bu eşyalar arasında bize en ilginç gelen ise; kulpunun nakışlarına hayran kaldığımız, yine bakırdan yapılma, kulpu katlanabilir bir kepçeyle o kepçeye zincirli uzun saplı bir kaşık (bkz. Foto.40) oluyor. Yanlarında kulpu katlanabilir bir de cezve duruyor. Özellikle kepçe ve bitişiğindeki zincirli kaşığın işlevi oldukça ilginç ve pratik. Kepçe içinde zincirle bağlı kaşıkla kahve kavrulurmuş. Kepçe ve kaşığın da cezvenin de kor ateşe uzaktan tutmak için böyle yapıldığını öğreniyoruz. Ateşe tutulurken kulpu uzun, muhafaza edilip saklanırken kulpu katlanarak kısaltılıyor ve kullanımı pratikleştiriliyor. Biz meraklı bakışlarla onları incelerken "Halayını çektikleri ellik (bkz. Foto.41), nasıl bir şey? Hiç gördün mü?" diye soruyor hocam. Sonra elligi gösteriyor bize. "Düz ayak olmayan, biçmeye imkân sağlamayan tarlaları bununla yolmak suretiyle hasat ederler." diyerek bilgilendiriyor bizi. Sonra Ardahan'dan aldığı bir yün tarağıyla (bkz. Foto.42) ip eğirmeye yarayan iki çeşit kirmen (bkz. Foto.43) getiriyor. Kirmenlerin uzun ve ince olanının Rus kirmeni; diğerlerinin ise yerli olduğunu söylüyor. Fotoğraf çekilirken kirmenlerin yanına bir halı makasıyla bir de halı ve kilim dokurken ilmekleri sıkıştırmaya yarayan kirkit koyuyor. Sonra demirden yapılmış biraz paslı bir çeşit dikenli halka gösteriyor bize ve ne olduğunu bilip bilmediğimiz soruyor. "Hış (bkz. Foto.44), derler buna. Kangal köpeklerinin boynuna yaptırırlar. Çünkü Kangalların en zayıf yeri boynudur. Kurt, boynundan ısırmasın diye bunu takarlar. O zaman bir Kangal'a on tane kurt gelse diş geçiremez, hepsini boğar." diyor. Şaşıyoruz, pratik akla hayran kalıyoruz.

Küçük balkonlu odadaki kitaplığın önünde, masanın üzerinde çeşitli başlıklar var. "Keçe üzerine işlemeli sivri olanı Tiyanşan Dağları'nı sembolize ediyormuş. 'Kalpak' (bkz. Foto.45) diyorlar Kırgızlar buna; şu tüylü olanı da Türkmenler takıyor ve 'töbök' (bkz. Foto.46) diyorlar." şeklinde bizi onlarla ilgili bilgilendirdikten sonra başlıkları sırasıyla oğlum İsmail'in başına koyarak öyle fotoğraflarını çekmemizi istiyor. Ardından İsmail'in eşi Merve'ye Aşkabat'tan aldığı kaftanı (bkz. Foto.47) giydiriyor ve kaftanı tamamlayan Aşkabat kadın başlığını da başına koyarak onun da fotoğraflarını çektiriyor. "Gençler giyince daha güzel oldu, yerini buldu. Çok da yakıştı." diyerek onların da kültürün sahiplerinden biri olduklarıyla ilgili bilinçlerini bir nevi

tazeliyor ya da teyit ediyor; kim bilir, belki de mühürlüyor. Çünkü bu ev ve bu eşyalar, üç çocuğun büyümesine ve yetişmesine eşlik etmiş; onların ruhlarına öyle nüfuz etmiş ve dünyalarında öyle bir yer etmiş ki hocamın oğlu Taha Tuna Kaya, önce Boğaziçi Üniversitesi'nde uluslararası ilişkiler okurken iki yıldan sonra yine aynı üniversitede Türk dili ve edebiyatı okumaya karar vermiş, oradan mezun olmuş. Cumhuriyet Üniversitesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalında araştırma görevlisi olarak görev yapan Taha Tuna Kaya, hâlihazırda Belgrad Üniversitesi'nde yurtdışı görevi ifa ediyor. Taha Tuna'nın iki çocuğu var: Aybala Tuna 6, Atabey Doğan 4 yaşında. Atabey, kütüphanedeki plağın iğnesini yerinden çıkarsa da dedesi zevkle tamir ediyor ve Atabey'e o plaktan kültürüne ait türküler, şarkılar dinletmeye devam ediyor. Sibel Hanım'ın kızlarından Ceyda, gastronomi okuyor. Anneannesinden yemek tarifleri alırken bir yandan da kanaviçe işlemeyi öğreniyor. Lisede İngilizce alanını seçen Esra da bu kütüphaneden dedesinin tavsiye ettiği kitapları alıp okumayı ve kütüphaneyle ilgilenmeyi çok seviyor. Dedesi, "Dayısı da öyleydi, Esra dile yatkın." diyor. Aslı Hanım'ın iki oğlu, bir kızı var. Ömer, 17'sinde; Ahmet Bilge, 15 yaşında. Onlar da okumayı çok seviyorlar. 10 yaşındaki küçük Ayşe Melek, dedesinin melege âdeta. Dilinden düşürmüyor. Prematüre doğmaktan dolayı onları biraz korkutmuş yaramaz. "Bu melek, iki dünya arasında gitti, geldi; melek olmayı hak etti." diye seviyor onu dedesi. Hasılıkelam torunları, Doğan Hoca'm ve evdeşi Ayşe Hanım'la geçirdikleri her dakikanın keyfini çıkarmakta, o kütüphanede zaman geçirmeye can atmaktalar. Kütüphane ev, hem bir aile yuvası hem de bir eğitim yuvası işlevi üstlenmiş onlar için. Dileğimiz hocamızın kadirşinas öğretilerinin; elleriyle, ürettikleriyle, yaşattıklarıyla ortaya koyduğu değerlerin daha nice nesillere ulaşmasıdır. Bu kütüphaneyi anlatmaktaki temel gaye de budur. Çünkü bu kütüphane, Sivas için, Türkiye ve Türk dünyası için bir değerdir.

Hocamı anlatırken ilk sırayı zihnime vermiştim. İkinci sırayı ise gönlüme verdim. Tabiatım gereği aklımın kabullenemediğini gönlüm sevmezdi ki benim. Hocamı can u gönülden, saygıyla sevmemin ne çok akli dayanağı olduğu herkesçe bilinsin istedim. O yüzden ilk sırayı zihnime verdim. Ona baktım; mana gördüm, feragat gördüm, fedakârlık gördüm, alicenaplık gördüm, tevazu gördüm, ilim gördüm, hocalık sıfatını hakkıyla haiz, ilmiyle amil bir hoca gördüm. Öğrencileriyle gönendiğine çok şahit oldum. Gönlüm mutmain oldu, aklım yol buldu sayesinde. Oscar Wilde; "Bir dostun üzüntüsüne herkes katılır, başarılarına ise ancak yüksek ruhlular sevinir." der. Ben, ondaki yüksek ruhun elbette pek çok tezahürüne şahit oldum, ama en güzel tezahürlerinden birinin başkalarına da yarar sağlaması için herkese açık tuttuğu bu kütüphane ev olduğu düşündüm.

Sivas'ın en merkezi caddelerinden birinde, satılsa en yüksek fiyatla satılabilecek, kiralansa yıl içinde en yüksek geliri getirebilecek, teras katlı bir daireyi; bila ücret, hiçbir beklenti olmadan, aile boyu hizmet ve fedakârlıkla kültüre vakfetmek ve başkalarının faydasına hasretmek... Bu... Bunun izahı zordu. Bu, Yunuslayın dünya malına değer vermemenin adıydı:

Ben gelmedim davi için
Benim işim sevi için
Dostun evi gönüllerdir
Gönüller yapmaya geldim (Yunus Emre)

“Mal da yalan mülk de yalan/Var biraz da sen oyalan” biçiminde yine Yunus'ta tezahür etmiş bu hayat felsefesini yaşam düsturu bildiğini Doğan Kaya, 10 Ocak 2013'te “Mahcubî” mahlasıyla yazmış olduğu “yoktur” redifli şiirinde zaten kendi dilinden de ifade etmişti:

Vakit akşam gün yanaştı tepeye
Geri dönmek için yolumuz yoktur
İtibar etmeyiz dünya mülküne
Burdan götürmeye malımız yoktur

Gönüller yaparken bununla da yetinmemişti, emekli olmadan önce Cumhuriyet Üniversitesi Türk Halkbilimi Bölümüne 4400 kitabı gazeteci yazar Ahmet Özdemir'den temin ve 1600 kitabı da çeşitli yayınevlerinden tedarik ederek 6000 kitaptan oluşan bir kütüphane kurmuş; Ahmet Özdemir Kütüphanesi adını bizzat kendisi vermişti. Neredeyse şahsi kütüphanesindeki kadar da etnografik malzeme de temin etmiş, kendi kütüphanesindeki etnografya müzesinin bir benzerini fakülte binasında da oluşturmuştu. Bu yüzden kendisinden yadigâr ve emanet olan bu kütüphanenin ne büyük imkân ve zenginlik olduğunun farkında olan nice öğrenciye hizmet etmesi bizim de can ü gönülden duamızdır. Çünkü hocam emekli olduktan sonra dahi bu kütüphaneye bağış yapabileceğini düşündüğü insanları, buraya bağış yapmaları konusunda yönlendirmeye hâlâ devam etmektedir.

Emekli oluşunu bölümün yeni öğrencileri için bir kayıp olarak değerlendirdiğimiz hocamıza neden pek çok teklif aldığı hâlde özel bir üniversitede çalışmayı düşünmediğini sordüğümüzda ise “Ben; işin parasında, prestijinde değilim; benim derdim, öğrenci yetiştirmektir. İtibarsa, kitaplarımla bir itibarım var. Yazmak istediğim öyle çok konu var ki ömrüm kifayet eder mi bilemiyorum. Artık kitaplarıma ağırlık vereceğim.” dedi. Gerçekten de önemli ölçüde bitmeye yaklaşan bir “*Türk Dünyası Destanları*”nın müjdesini aldık. O, bugüne dek hiç boşa vakit geçirmemiş, ömrünü üretmeye ve faydalı olmaya hasretmiştir. 58 kitap, 316 makaleye imza atan hocamın ulusal ve uluslararası pek çok toplantıda sunduğu 100'ün üstünde bildirisi (*bkz. Foto.48*) mevcuttur. Türk folkloruna hizmetten dolayı 9 ayrı kurumdan ödül

almıştır. Kütüphane evin birlikte fotoğraf çektiğimiz odası da aldığı ödüller ve plaketterle doludur (*bkz. Foto.49*). Bunlarla yetinmemiş, çalışmaya hiç ara vermemiştir. Kitaplar ve makaleler yazmaya, sempozyum ve konferanslara iştirak etmeye, çeşitli fakültelerden öğrenci ve hocalara da tez fikirleri ve kaynaklar konusunda kılavuzluk etmeye devam etmektedir.

Bazen insanların tecrübeleri, onları öyle sağlam bir karakterle donatır ki ümmî bir kişi bile derece derece mektepler, medreseler okuyan; âlimlik sıfatlarını haiz kademeleri, bir bir atlayan kişileri tek cümlesiyle baş eğdirebilir. Hocam, bunun bilincindedir. O hâlde bilmek eyleminin künhüne vakıf olmak için “İlim kendin bilmektir.” düsturunca okumak ve bilmek gerektir. Kendisi, bu ikisini yani tecrübeyi ve ilmi duruşunda mecz etmiş; hayatı her türlü zorluğuyla da tecrübe etmiş; deneyimlerini, hocalık mesleğine; ilmini, hayatına yansıtmış; “*Dolu başak boynunu eğer.*” düsturunca alçakgönüllülüğüyle öğrencilerine örneklik etmiş bir insandır. Hiç unutmam, hocamın bir öğrencisi ve benim de meslek hayatında başarılı bir öğretmen olarak da takdir ettiğim bir arkadaşım, bir sohbet esnasında bana: “Ben öğretmenlik mesleğimde Doğan Hoca’mı taklit ediyorum.” demişti. Çünkü onun örnek aldığı insan; hâlâ bugün bile, bir öğrenci hevesiyle öğrendiği her şeyi bir başkasıyla paylaşma ve onun da öğrenmesini sağlama telaşına sahipti. Öğrenme ve öğretme heyecanını emekli olduktan sonra bile kaybetmemiştir.

Tahsilin mahsule tekabül etmesi için atılan her adımın talibini yeni bir ufka ulaştırması lazımdı. İlimle ufuk kesb etmek ise doğru kılavuz ve doğru istikametle olurdu. Çünkü taliplik yolunda kişiye istikameti kazandıran, yol göstericinin ta kendisiydi. Zihnim de gönlüm de bana bunları işaret etti. Çünkü Doğan Kaya, her zaman ismiyle müsemma bir varlıkla sırtımı dayadığım dağ oldu. Müstesna eşi Ayşe Hanım’la birlikte kararsızlığında, fikre ihtiyacım olduğunda akıl danıştığım, bunaldığımda yardım istediğim, beklediğimde hep yanımda bulduğum insanlardı. En başta kişisel ahlâkları ve açık kapıları, özverili emekleri örnek teşkil etti benim için. Kültüre, geleneğe bağlılıkları, geleneğe ait unsurları tespit, koruma ve yaşatma konusundaki gayretleri, hiçbir beklentileri olmaksızın kendilerini vatana, millete ve memleketlerine adarcasına yerli ve millî her değerın yed-i emini olmayı gönüllü üstlenmeleri, gıpta edilmeyecek hasletler değildi ki. Ben bütün bunları ilk defa onun rahle-i tedrisinden geçtiğim lisans yıllarımda ve lisans sonrası bana yol gösterdiği her adımda tekrar be tekrar müşahade etmekle bahtiyardım.

Aslına bakarsanız ben, en çok da hocamın duruşuna hayran olur ve öyle olabilmeyi dilerim. Çünkü o, hiçbir zaman kendisi için açılacak kapıların önünde bekleyen biri olmamış, hep başkalarına güzel kapılar açan bir adam olmayı tercih etmiştir. Sivas’ta bir söz vardır. Birine bir yerde öncülük vazifesi

düştüğünde görevi yerine getirmesinin şart olduğunu belirtmek için, “Ya imam ol ya imamı bul.” derler. Hocam her zaman ve her yerde görev üstlenmeyi ve sorumluluk almayı tercih eden kişi olmuştur. Bunu bizzat yaşadım. Lisansa bile 32 yaşında başlamıştım; evli, iki çocuklu bir kadındım. Kimileri birkaç ay sonra dayanamayıp okulu bırakacağını öngörüyordu, ama lisans boyunca hocam, beni hep takdir ve teşvik etti; lisans sonrası, Şanlıurfa Viranşehir’de öğretmenlik yaptığım sırada, kendine has müşfik azar tavrıyla “Sen orada boş boş zaman mı öldürüyorsun? Gaziantep’te yüksek lisans açıldı; neden başvurmuyorsun?” diyerek ufkuma yeni bir dünyanın kapısını açtı. Gerçekten hocamın sözünü dinlemiş olmakla Ruhi Ersoy gibi bir hocayla tanıştım ve yepyeni, çok zengin bir ufuk daha kazandım. Yüksek lisans tezim için kendi derlediğim fıkralar vardı, evet ama Doğan Hoca’nın öğrencilerine derlettiği yüzlerce fıkrayı hiç tereddüt etmeden kendi arşivinden çıkarıp bana vermesi, benim için bir lütuftu. Ayrıca bir meddah edasıyla derslerinde ve çeşitli sohbet ortamlarında anlattığı fıkralarla kaynak kişilerimden biri de olmuştu. Yüksek lisanstan sonra yıllarca ara verdim. Hocam, bu defa beni doktora için Samsun’a yönlendirdi. Bugün tez aşamasındayım ve Bekir Şişman Hoca’mıla keyifle çalışıyorum. Doktora tez konum için de Sivas gibi bir Anadolu şehrinde en temel kaynaklara yine Doğan Hoca’m sayesinde ulaştığımı, bu yüce gönüllülüğün hakkını ödeyemeyeceğimi belirtmezsem nimeti küfran olur. Bir hoca düşünün ki herhangi bir öğrencisiyle sahaf sahaf dolaşarak onun için gerekli kaynakları elleriyle seçecek kadar emeğini esirgemez. Bu yönüyle akademik dünyanın abus ve soğuk çehresinin içinde, insanlara kendilerini kıymetli hissettirme erdeminin şahsına en yakışan biçimiyle tebarüz ettiği sıcak yüzdür benim hocam. Hayatı boyunca hiç kibirli olabildiğini sanmıyorum. Kendi ifadesiyle “çenesi yukarıda gezme”yi hiç beceremedi. Bazen bana “Kibirli olma, evet ama çok mütevazı da olma” diyerek nasihatle bulunsa bile kendi öğüdünü tutamayacak kadar mütevazı olduğuna defaatle şahit olmuşumdur.

Daha lisansta birinci sınıf öğrencisiyken dergi çıkarmaya kalkışan bir grup acemiye verdiği destekle de hepimizin hayatında önemli bir iz bırakmıştır. Dönemlik çıkarmaya karar vermiştik dergiyi. Küçük bir de büro açtık bir müddet sonra. Cahil cesareti bu olsa gerek, bir hocamız “Cin olmadan adam mı çarpacaksınız?” dediğinde bile cesaretimiz kırılmadı. O gün için bunu söyleyen hocamız haklıydı belki, ama Doğan Kaya ve İsmet Emre hocalarımız bunu bize hiç hissettirmedi. Küçük büromuza çayımızı içmeye geldiler; yazılar, şiirler vererek bizi desteklediler. Bu destek, son senenin son döneminde çıkan son sayımıza kadar da devam etti. Çalışmalarımızı yücelterek dergimize şiirler veren, halk edebiyatı araştırmalarımızı yönlendirerek yüreklendiren, yeni derleme ve araştırmalar için bizi teşvik eden bir hoca oldu Doğan Kaya. Kendisinin şiirini de yayımlamıştık Koza’da,

ama bir gün bana eşi Ayşe Benek Kaya'nın bir şiirinin yanında, beşinci sayımız için Özkul Çobanoğlu Hoca'nın bir şiirini de vermişti. “Özkul Hoca bu şiiri bizim dergi için mi verdi hocam?” diye sordum, şaşkın şaşkın. O meşhur, biraz muzip tavrıyla gülümsedi önce; bir an "Şakaydı!" deyip geri alacak sandım elimden şiirleri. Sonra... Sonra beni hep şevklendiren o koca yüreğinin cömert cümleleriyle yeni bir varlık alanı kazandım; tökezlemeden alnımızın aklıyla devam edebiliştik işte. Bunlar bir ustanın bunu teyit cümleleriydi: “Kendinizi o kadar hafife almayın; siz, iyi öğrencilersiniz. Koza da umut veren, iyi bir dergi. Özkul Hoca'nın bilgisi var. Bu sayıya koyabilirsiniz şiirini.” demişti ve biz Özkul Çobanoğlu'nun “İhtiyar Rüya Avcısı” (Çobanoğlu 2001: 8) şiirini koymuştuk beşinci sayımıza. Üst sınıflar, alt sınıflar, diğer bölümlerden öğrenciler; Doğan Hoca'mızın ve İsmet Hoca'mızın Koza'daki yazılarına, dergiye desteklerine alışkındı, ama Özkul Çobanoğlu gibi halkbilimi dünyasının büyük hocalarından birinin daha adı ve şiiri dergimizin prestijini daha da artırmıştı. Elbette hocamın övgüleri, dergimizle ve bizimle ilgili sözleri, beni ve arkadaşlarımı gönendirmişti, ancak bir şeyin farkındaydık. Özkul Hoca'nın bizden haberdar olması ya da dergimizin ona ulaşmış olması o gün için biraz zordu ve hele bizim için imkânsızdı. Özkul Hoca'nın şiirinin dergimizde çıkmasına izin vermesiyle iltifatı bizedydi belki, ama saydığı hatır bizim değil, elbette ki hocamızın hatırıydı.

Hakkını vererek hocamı anlatabildiğimi söylemek, kanaatimce haddimi aşmak olur. Söylenecek o kadar çok şey var, anlatılacak bana ve arkadaşlarıma ait o kadar çok anı var ki... Fakat bunlara her gün yenilerini ekleyecek bir erdem ve gayret örneğinin değerine kıyas bulmak ve onu bir mihenge vurarak ifade etmek mümkün değil. Bu yüzden söylediğim her şeyin nakıs ve kusurlu olduğunun farkındayım. Nazan Bekiroğlu'nun hocası Orhan Okay'a yazdığı açık mektuptaki cümlelerinin sonunda dediği gibi biz hocamızı layık olduğu vasıflarla anlatmaktan aciziz. Bu bağlamda, kelimeler de “kifayetsiz” ve “müstamel”, ancak acizane yine de Bekiroğlu'nun aklımın ve gönlümün teşekkürünü de temsil ve ifade eden şu cümleleriyle hocama hitap etmek istiyorum:

“Kitaplarım gibi bildiklerim de herkese açıktır, diyordunuz. Doğru, neye ilgi duysam, neye heves etsem, önümde geniş bir kapı açardınız. Ne ayrıntılarla yüklüydü konuştuklarımız. Hiçbir şey, sizde makesini bulmadan geri dönmezdi. Ama bilgi ve birikim, uğrunda emek sarf edilen, size bir sanat tacı görüntüsünde değil inanılmaz bir sadelikle yakışırdı. Ve ben gayeyi kaybederek hayranlık ve şaşkınlıkla bu defa, size yönelirdim.” (Bekiroğlu 2003:37)

Çünkü o, bilaistisna gayret ve yetenek gördüğü her öğrencisine kapılar açan bir hoca olmuştur, her ihtiyaca binaen her birine yeni bir ufuk kazandırmıştır. Engin ufkunun sirayeti, ilmi ve gayretinin bereketi, ömrünün

sağlıkıa devamı duasıyla sayfalara sığmayacak kadar derin ve hudutsuz bir saygı ve sevgiyi ifadeden aciz kalemimin özrünü beyan eder; hocamı saygıyla selamlar, söze nokta koymak dilerim. Sıhhat ve selamette olsunlar.

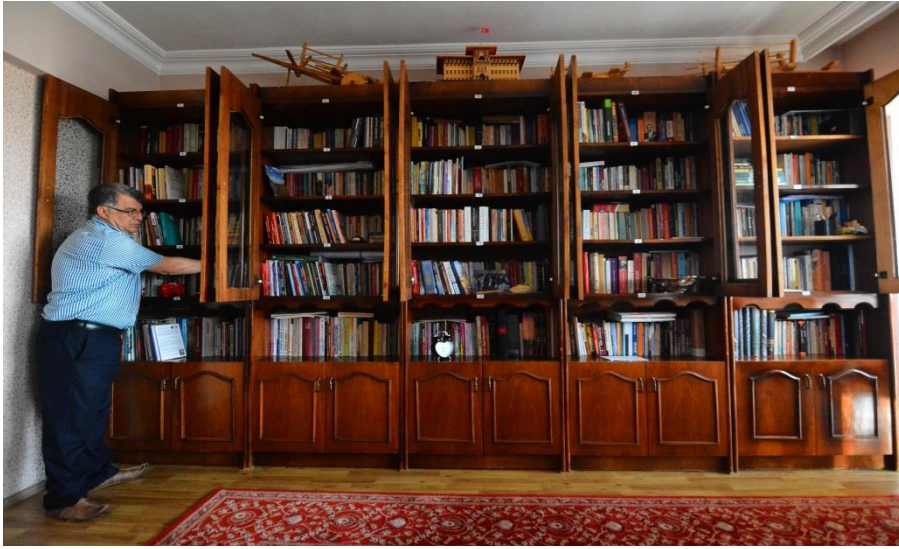
Kaynaklar

- Bekiroğlu, N. (2003), *Cümle Kapısı*, İstanbul: Timaş Yayınları.
- Çobanoğlu, Ö. (2001), “İhtiyar Rüya Avcısı”, *Koza Dergisi*, Sivas, Y. 2, S. 5 (Mart-Nisan-Mayıs).
- Kaya, D. ve U. Mesci (2002), *Sivas'ta Bıçakçılık*, Sivas: Sivas İli Sanat Kültür ve Araştırma Vakfı Yayını.
- Kaya, D. (2011), *Çöm Çöm Çömbelek - Sivas Çocuk Oyunları*, İstanbul: Kitabevi Yayınları.

Ekler - Dr. Doğan Kaya Kütüphanesi

Fotoğraf 1. Kitaplık

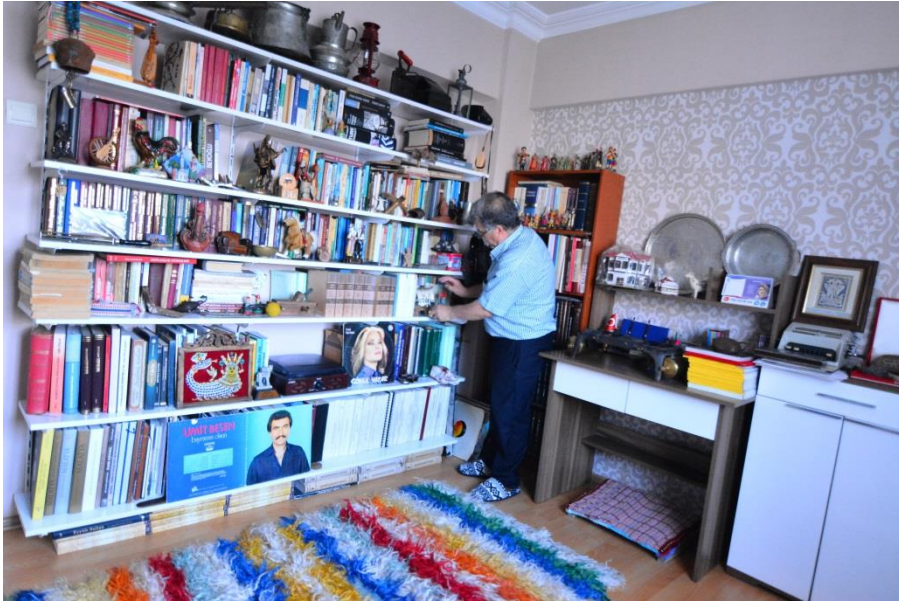

Fotoğraf 2. Kitaplık-II

Doğan Kaya Armağanı

Fotoğraf 3. Doğan Kaya ve eşi Ayşe Benek Kaya

Fotoğraf 4. Doğan Kaya Kütüphanesi'ndeki etnografik malzemeler

Fotoğraf 5. El işleri

Fotoğraf 6. Gelinlik

Fotoğraf 7. Taşpınar halısı

Fotoğraf 8. Kenar nakışı “Mercan”

Fotoğraf 9. Kenar nakışı “Rabia”

Fotoğraf 10. Tablolar

Fotoğraf 11. Kerata

Fotoğraf 12. Tutkuç

Fotoğraf 13. Patik, oyuncak

Doğan Kaya Armağanı

Fotoğraf 14. Çapaçor

Fotoğraf 15. Ağz komuzu

Fotoğraf 16. Cıncık

Fotoğraf 17. Lak lak ve file

Fotoğraf 18. Atatürk resmi

Doğan Kaya Armağanı

Fotoğraf 19. Nasreddin Hoca resmi

Fotoğraf 20. Destanlar

Fotoğraf 21. Kelek

Fotoğraf 22. Sivas bıçağı

Fotoğraf 23. Kemik tarak

Fotoğraf 24. Tespîh koleksiyonu

Fotoğraf 25. Kâğıt para koleksiyonu

Fotoğraf 26. Metal para koleksiyonu

Fotoğraf 27. Tahta kaşık ve bakır kaplar

Fotoğraf 28. Secde taşı

Fotoğraf 29. Oniks taşı

Doğan Kaya Armağanı

Fotoğraf 30. Ağrı Dağı volkanik taşlar

Fotoğraf 31. Yağcıbedir halısı

Fotoğraf 32. Osmaniye seccadesi

Fotoğraf 33. Tülüce

Fotoğraf 34. Semerkand suzanisi

Fotoğraf 35. İpek sıvama çanta

Fotoğraf 36. Şahmeran tablosu

Fotoğraf 37. Bakır kapacak

Fotoğraf 38. Gaz ocağı

Fotoğraf 39. İspirto ocağı

Fotoğraf 40. Katlanır keçe ve cezve

Fotoğraf 41. Ellik

Fotoğraf 42. Yün tarağı

Fotoğraf 43. Kirmen

Fotoğraf 44. Hış

Fotoğraf 45. Kalpak

Doğan Kaya Armağanı

Fotoğraf 46. Töbök

Fotoğraf 47. Kaftan

Fotoğraf 48. Sempozyumlar

Fotoğraf 49. Ödül ve plaketler